

1923
1973

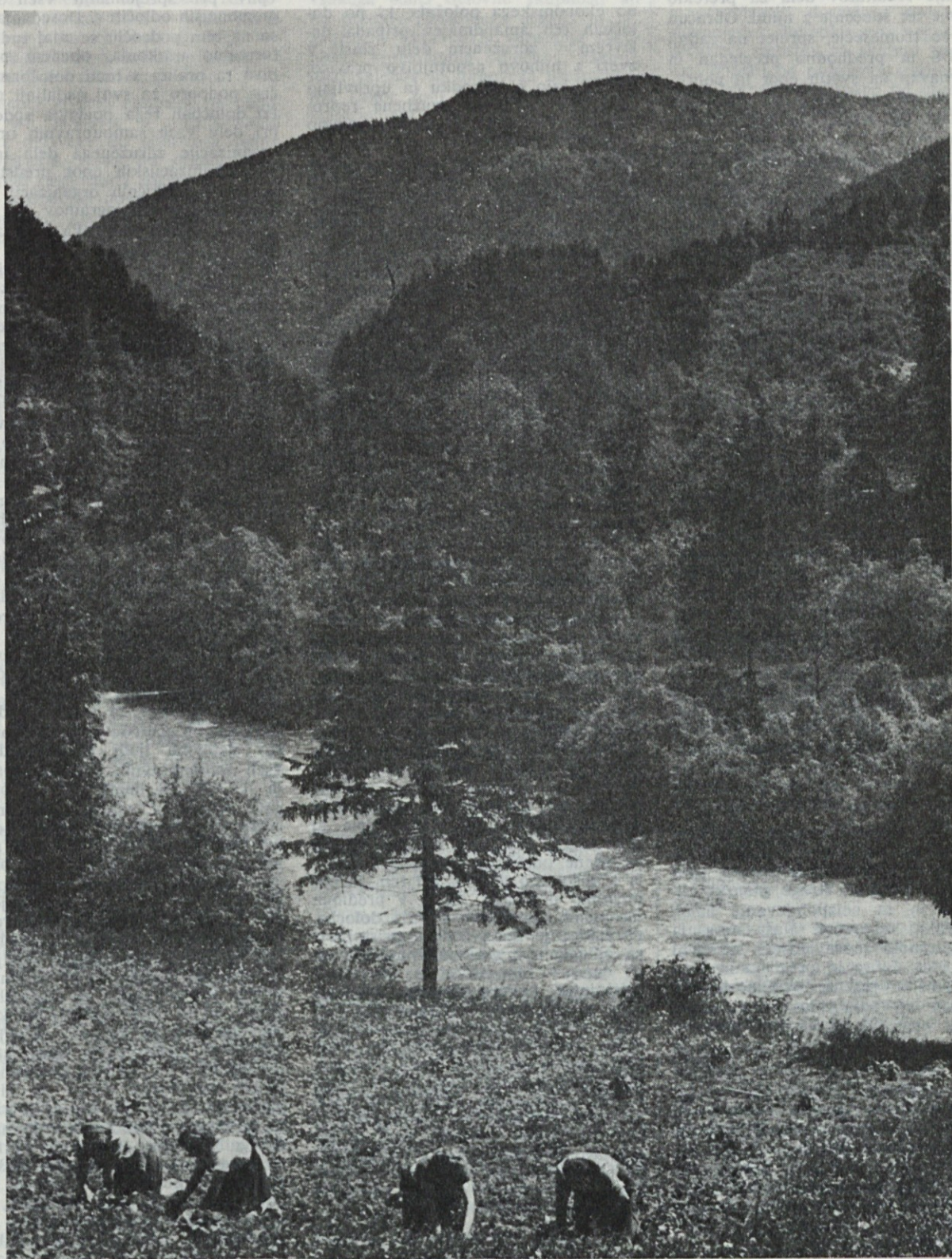
induplati

konoplan

Leto XXII.

MAJ 1973

Cena 0,20 din

Prvemu kvartalu na rob

Najpomembnejši dogodek za vsako podjetje je pregled poslovanja in ugotavljanje rezultatov dela za preteklo obdobje ter soočenje z njimi. Obračun za prvo tromesečje, sprejet na zadnji seji DS in predhodno pregledan in obravnavan na svetih enot in političnem aktivu, ne kaže sicer najboljših rezultatov. Z letnim planom začrtane naloge niso v celoti izpolnjene, predvsem v novo montirani predilnici, kar povzroča motnje tudi v drugih enotah, vsekakor pa zelo vpliva na finančni rezultat. Že znani rezultati preteklega meseca niti ne kažejo neko izboljšanje situacije, predvsem zaradi vzrokov, ki so, nam znani. Imamo namreč zelo napet proizvodni načrt — predvsem zaradi ukinitve nočnega dela, organizacijske spremembe pa še niso ugotovljene, zato tudi slabši rezultati.

Smatram, da moramo ob tej priliki ponovno načeti vprašanje, koliko smo vsi člani kolektiva zainteresirani za izboljšanje situacije in koliko smo pripravljeni prispevati na vseh toriščih borbe za uveljavitev stabiliziranje položaja v podjetju in izven njega. Vse večkrat se srečavamo z miselnostjo ljudi, ki gledajo le svoje trenutne osebne koristi, miselnost, ki odklanja žrtve in odgovornost in le-to vali le na del ljudi v kolektivu, ki že po zakonitih predpisih nosijo večji delež odgovornosti. Vsi se tega zavedamo, da je odgovornost nekaterih ljudi precej večja od drugih, vendar mora biti prisotna odgovornost na vsakem delovnem mestu, tudi na tistem, katerega merilo niso votki ali izdelani kilogrami preje. Izpolnjevanje s planom začrtanih nalog je ena od pglavitnih dolžnosti vsakega člana kolektiva.

Začetni obračun našega dela nam kaže, da se dogajanja v podjetju ne odvijajo tako, kot bi se morala, zato je nujno uvajanje stroge planske discipline in za neizpolnjevanje nalog tudi dajati odgovore. Naša notranja organiziranost mora doseči zaželeni nivo. Brez dobre in precizno urejene organizacije, delovne discipline in točnega izpolnjevanja nalog v dani situaciji ne more biti dobrih rezultatov.

Ne trdim namreč, da so rezultati našega dela slabi, da močno odstopajo od začrtanih, nikakor ne, vendar pa se moramo zavedati načela, da delo nikdar ni tako dobro opravljeno, da ne bi moglo biti še bolj. To naj nam bo večno vodilo v življenju in le tak sistem dela vodi k napredku, od katerega pa zavisi tudi naša osebna sreča.

Srečo Bergant

Spremembe

S spremembami statuta, s katerimi zagotavljamo izvedbo XXI.—XXIII. amandmaja k zvezni ustavi ter ustreznih amandmajev k republiški ustavi, s tem pa uresničitev testega družbeno ekonomskega položaja, ki po določbah teh amandmajev pripada delavcem v združenem delu, zlasti v zvezi z njihovo neodtujljivo pravico, da odločajo o dohodku in upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije, v celoti na novo urejamo vprašanje odločanja, uresničevanje pravice delavcev do samoorganiziranja in pristojnosti samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij v naši organizaciji združenega dela. Poleg tega urejamo s temi spremembami statuta še vrsto drugih vprašanj, o katerih pa mi na tem mestu ni mogoče nadvse razpravljati.

Izrednega pomena so novosti, ki jih prinaša predlog navedenih sprememb statuta v zvezi z uresničevanjem neposrednega odločanja vseh delavcev v naši organizaciji združenega dela. To odločanje se bo v prvi vrsti uresničevalo preko samoupravnih centrov, o katerih ustanovitvi v naši organizaciji združenega dela je bilo na straneh tega lista že pisano. Samoupravni centri, ki naj bi jih bilo v naši organizaciji združenega dela skupno 57, bodo izvrševali dvojno funkcijo: funkcijo kar najpopolnejšega obveščanja vsakega delavca in funkcijo samoupravnega odločanja vseh delavcev o najpomembnejših vprašanjih poslovanja in statusa naše organizacije združenega dela. Tako bodo delavci neposredno odločali zlasti o sprejemanju plana in programa razvoja, zaključnega računa in periodičnih obračunov, statuta in vseh splošnih aktov s področja delitve in ugotavljanja dohodka in osebnih dohodkov ter oblikovanja in uporabe sredstev skupne porabe ter samoupravne ureditve v naši organizaciji združenega dela in vseh njenih statusnih vprašanjih. Vse navedene odločitve sprejemajo delavci z absolutno večino. Pri tem je pomembno poudariti, da je v predlogu navedenih sprememb statuta določba, po kateri je dana izvirna pristojnost za odločanje o vsakem vprašanju, ki ni dano s tem statutom izrecno v pristojnost kakega drugega samoupravnega organa, zboru delovnih ljudi naše celotne organizacije združenega dela. Posebne pristojnosti so dane tudi zborom delovnih ljudi posameznih organizacijskih enot v naši organizaciji združenega dela, prav tako pa tudi posameznim samoupravnim centrom. Zbori delovnih ljudi in samoupravni centri imajo svoje izvoljene predsednike oz. vodje, ki so odgovorni za njihovo pravilno delo in uresničitev njihovih sklepov.

Z novim poglavjem o položaju družbeno političnih organizacij v naši

organizaciji združenega dela so dane tem organizacijam pomembne pristojnosti pri zagotavljanju pravičnega uresničevanja samoupravljanja in ustrezen vpliv pri sprejemanju vseh najpomembnejših odločitev. Dosedanja praksa na tem področju se zdaj tudi čisto formalno uzakonja, obenem pa dobiva ta praksa s temi določbami močno podporo za svoj nadaljnji razvoj. Po določbah tega poglavja sodelujejo pri delu vseh samoupravnih organov organizacije združenega dela in njenih organizacijskih enot predstavniki družbeno političnih organizacij. Predloge razvojnih programov in letnih planov, delitve dohodka po zaključnem računu, statuta in splošnih aktov ter vseh drugih aktov o katerih odločajo delavci v organizaciji združenega dela neposredno, morajo pristojni organi, službe oz. delavci predhodno dostaviti v razpravo družbeno političnim organizacijam, o njihovih stališčih in pripombah pa seznaniti pristojni samoupravni organ, preden da takšen predlog v javno obravnavo. Preden odloči pristojni organ o izvolitvi direktorja in sprejemu na delo delavcev na vodilna delovna mesta ter delovna mesta »vodja organizacijske enote«, mora o prijavljenih kandidatih za ta delovna mesta obvestiti OO ZK in IO OO ZS, svojo odločitev pa lahko sprejme najpozneje po 5 dneh od dneva svojega obvestila, pri čemer mora obravnavati morebitne pripombe navedenih osnovnih organizacij. OO ZK in IO OO ZS evidentirata kandidate za volitve članov vseh samoupravnih organov in predlagata kandidate za volitve vodij samoupravnih centrov predsednikov zborov delovnih ljudi in predsednikov vseh samoupravnih organov. OO ZK in IO OO ZS imata pravico predlagati razrešitev vodij samoupravnih centrov, predsednikov zborov delovnih ljudi in predsednikov vseh samoupravnih organov kakor tudi predlagati uvedbo postopka za odpoklic, razrešitev ali predčasno reelekcijo članov samoupravnih organov, direktorja, delavcev na vodilnih delovnih mestih in na delovnih mestih »vodja organizacijske enote«, če ne izpolnjujejo v redu svojih funkcij ali delovnih dolžnosti, če je zoper nje uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje, za katero se lahko izreče kazen strogega zapora 5 let, ali če z družbeno politično moralnega vidika ne bi bilo primerno, da bi še naprej izvrševali te funkcije oz. opravljali delo na teh delovnih mestih. Pripomniti je treba, da imata OO ZK in IO OO ZS še vrsto drugih pomembnih funkcij, navedenih na drugih mestih statuta, tako zlasti pravico predlagati razpis referendumov ali sklic zbora delovnih ljudi v organizaciji združenega dela, da-

statuta

jati pobudo za organiziranje novih enot ali temeljnih organizacij združenega dela, pri čemer sta tudi sicer kot pomembna faktorja vključena v vseh fazah postopka organiziranja teh enot oz. temeljnih organizacij združenega dela, kakor tudi v vseh fazah sprejemanja kateregakoli splošnega akta ali katerekoli pomembne odločitve v organizaciji združenega dela.

Posebej in zelo natančno je obdelano tudi poglavje o uresničevanju pravice delavcev do njihovega samoorganiziranja, zlasti do organiziranja temeljnih organizacij združenega dela. Tako je obdelan postopek od pobude do sprejema ustreznega sklepa zbora delovnih ljudi, način razdelitve sredstev, pravic in obveznosti organizacije združenega dela na temeljne organizacije združenega dela in ureditve medsebojnih razmerij med temeljnimi organizacijami združenega dela z naslova minulega dela ter postopek sklenitve ustreznega samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev temeljnih organizacij združenega dela v organizacijo združenega dela. Na tem mestu naj omenim le to, da se predlog statuta nagiba k temu, da mora biti akt organiziranja novih enot ali temeljnih organizacij združenega dela vnaprej dobro pripravljen in podprt z ustreznimi strokovnimi analizami ter od začetka do konca izpeljan v sodelovanju s samoupravnimi organi in družbeno političnimi organizacijami. Vendar pa statut dopušča možnost, da se izvede postopek organiziranja temeljnih organizacij združenega dela tudi če so za to izpolnjeni vsaj minimalni pogoji, t. j., da je znano na kateri del delovne skupnosti se pobuda, predlog oz. sklep nanašajo, da ta pobuda, predlog in sklep izražajo voljo organizirati ta del kot temeljno organizacijo združenega dela, da so to pobudo in ta predlog podali upravičeni iniciatorji oz. predlagatelji oz. da so ta sklep sprejeli delovni ljudje tega dela delovne skupnosti na svojem zboru s potrebno večino, da so ta pobuda, predlog in sklep sestavljeni v pisni obliki in podpisani od upravičenih iniciatorjev oz. predlagateljev oz. predsednika, ki so ga delovni ljudje tega dela delovne skupnosti izvolili na svojem zboru kakor tudi da so bili ta pobuda, predlog in sklep pravilno objavljeni in dostavljene pristojnim organom in organizacijam.

Naposled naj na kratko omenim še spremembe, ki se nanašajo na strukturo in pristojnosti naših samoupravnih organov. Po predlogu statuta v prihodnje naj ne bi več imeli poslovnega odbora. Odbor za kadrovska vprašanja, ki se voli neposredno, naj bi se preimenoval v svet za ka-

drovska vprašanja. Obenem naj bi se ustanovil nov organ, in sicer svet samoupravne kontrole. Ta organ, ki naj bi se prav tako volil neposredno naj bi na lastno pobudo, iniciativo vsakega člana delovne skupnosti ali na predlog pristojnega organa in organizacije obravnaval vprašanja zakonitega sprejemanja odločitev, zakonitosti sklepov in njihovega uresničevanja kakor tudi vprašanja pravičnega materialnega in finančnega poslovanja. Pri tem naj bi ta organ imel tudi pravico zadržati izvršitev vsakega sklepa, za katerega bi menil, da ni v skladu z veljavnimi predpisi. Pri uresničevanju svoje funkcije ta organ naj ne bi bil nadrejen drugim samoupravnim organom v organizaciji združenega dela, marveč po svojem pomenu le organ s specialnimi pristojnostmi. Pri tem naj bi ta organ izvrševal svoje pristojnosti po določenem postopku in tako, da bi se najprej obračal na pristojne organe oz. zbor delovnih ljudi v organizaciji združenega dela, da sprejmejo ustrezno odločitev, šele nato pa tudi na druge pristojne organe izven organizacije združenega dela, razen v določenih posebnih primerih. Posebej velja poudariti, da se z novimi pristojnostmi zbora delovnih ljudi bistveno spreminjajo dosedanje pristojnosti in s tem tudi položaj delavskega sveta. Bistvena naloga delavskega sveta naj bi bila poslej v tem, da določa predloge, o katerih odločajo delavci neposredno na svojem zboru. Seveda pa bo še vedno sprejemal posamezne splošne akte ter odločitve o posameznih poslovnih vprašanjih. V tej zvezi bo predvsem moral skrbeti za pravilno izvrševanje odločitev, sprejetih neposredno na zboru delovnih ljudi, ter sprejemati ustrezne ukrepe za njihovo uresničitev. Delavski svet bo še naprej opravljal nekatere druge svoje dosedanje pristojnosti, kot so npr.: razpis referendumov, razpis volitev, odločanje o posameznih vprašanjih iz medsebojnih delovnih razmerij ipd.

Omeniti je še treba, da se z ozirom na specifičnost naše organizacije združenega dela sestava delavskega sveta ne bo spremenila, vendar pa naj bi bil za odločanje o posameznih najpomembnejših vprašanjih, zlasti kar zadeva določanje predlogov, o katerih odločajo delavci neposredno na svojem zboru, uveljavljen delegatski princip. Mandat vseh samoupravnih organov naj bi trajal največ 2 leti. Nihče ne bo mogel biti v posamezen organ izvoljen večkrat kot dvakrat zaporedoma. V noben samoupraven organ ne more biti izvoljen noben vodilen ali vodstven delavec.

Ingo Paš

Ugotavljanje in delitev dohodka v TOZD

Dohodek v TOZD ugotovimo tako, da od celotnega dohodka odštejemo materialne stroške poslovanja in amortizacijo. Celotni dohodek je vrednost, ki jo organizacija doseže s svojim poslovanjem. Za to vrednost se štejejo poleg vrednosti prodanega blaga in opravljenih storitev (fakturirana realizacija) tudi vsi drugi dohodki, ki jih je organizacija dosegla s svojim poslovanjem; dohodki po pogodbi o združitvi sredstev za skupno poslovanje; obresti od posojenih sredstev oziroma obresti zaračunane od vrednosti na kredit prodanega blaga; obresti od naloženih sredstev; vrednost blaga lastne proizvodnje in lastnih storitev, uporabljenih za lastne investicije ali za druge namene, ki imajo značaj končne potrošnje; vrednost drugim brezplačno danega blaga oziroma brezplačno opravljenih storitev, kot tudi drugi dohodki, razen dohodkov, ki jih je treba po posameznih predpisih vložiti v sklade ali v druga posebna sredstva organizacije združenega dela. V dohodek se vštevajo tudi vrednosti, dosežene s prometom med TOZD v delovni organizaciji.

Na podlagi ustavno določene pravice delavcev o odločanju glede delitve dohodka, delavci delijo dohodek na:

- del, ki je namenjen osebnim potrebam (osebni dohodki, nadomestila)

- del, ki je namenjen skupnim potrebam delavcev (sklad skupne porabe)

- del, ki je namenjen za potrebe razširjanja materialne osnove združenega dela (nabava novih strojev, razširitev poslovanja itd.)

- del, ki je namenjen za potrebe dvigovanja delovne sposobnosti delavcev (izobraževanje, rekreacija, zdravstvo)

- del, ki je namenjen za osebne in skupne potrebe uveljavljanja v interesnih skupnostih (otroško varstvo, šolstvo, kultura itd.)

- del, ki je namenjen za združevanje sredstev z drugimi organizacijami združenega dela (skupna vlaganja z namenom, da bi dosegli dogovorjene cilje)

- del, ki se bo po načelih vzajemnosti in solidarnosti uporabil za pomoč TOZD, ki so zašle v izjemne ekonomske težave, pa naj bi se gospodarsko ponovno usposobile (rezervni skladi pri občini in republiki ter rezervni sklad v organizaciji združenega dela)

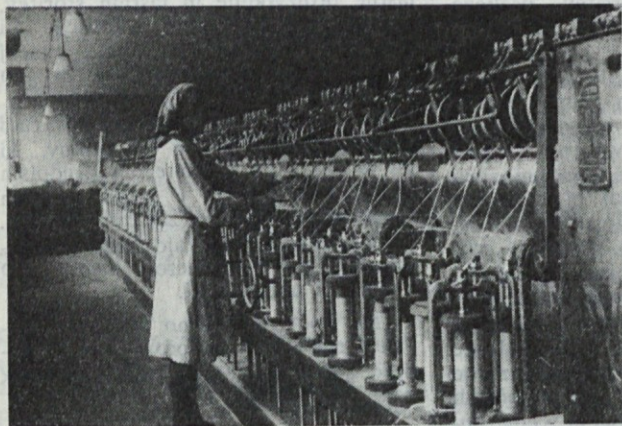
- del, ki se bo po načelih vzajemnosti in solidarnosti uporabljal za poslovanje, prekvalifikacijo in uveljavljanje drugih pridobljenih pravic delavcev, kadar bi zaradi tehnoloških in drugih razlogov prenehala potreba za njihovim delom v delovni organizaciji.

Jože Klešnik

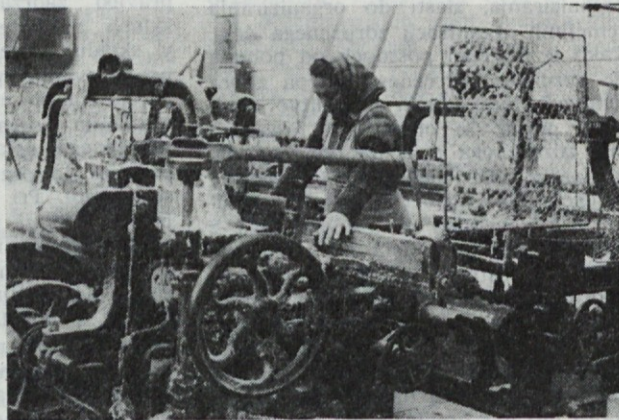
50 let Induplati

Eden važnejših dogodkov tik pred napadom Nemčije na Jugoslavijo, je bil puč dne 27. marca 1941, ki je imel svoj odmev tudi v tovarni. Delavstvo je na sestanku zahtevalo vzpostavitev prijateljskih odnosov s Sovjetsko zvezo. Takoj po izvršenem puču, ko je bila strmoglavljena vlada Cvetkoviča, ki je pristopil k trojnemu paktu, je nemška oblast preko poslanikov poklicala vse sudetske Nemce, da zapustijo Jugoslavijo, in tako smo tudi v Jaršah ostali brez Nemcev. Ta samota pa ni dolgo trajala, ker je Nemčija brez vojne napovedi 6. aprila 1941 napadla Jugoslavijo in so se vsi Nemci spet vrnili.

Po puču v Beogradu se je začela tiha mobilizacija. Vojne obveznike so klicali na vojaške vežbe in tako nas je kar lepo število odšlo k vojakom. Kako so se dogodki odvijali v tovarni ob prihodu nemške vojske mi ni dosti znano, ker sem bil mobiliziran v Niš in ob kapitulaciji jugoslovanske vojske odeljan v ujetništvo. Vrnil sem se iz ujetništva prav takrat, ko so Nemci ustrelili 5 talcev na drugi strani železniške proge dne 26. avgusta 1941. V ujetništvu ni bilo prijetno, vendar me je ta dogodek tako presunil, da bi se skoraj raje vrnil med bodočo žico in vprašal sem se, če je mogoče, da se človek tako poniža in to narod, ki se je štel za visoko kulturnega.

Predilni stroj za trda vlakna

Statve za šotorsko platno

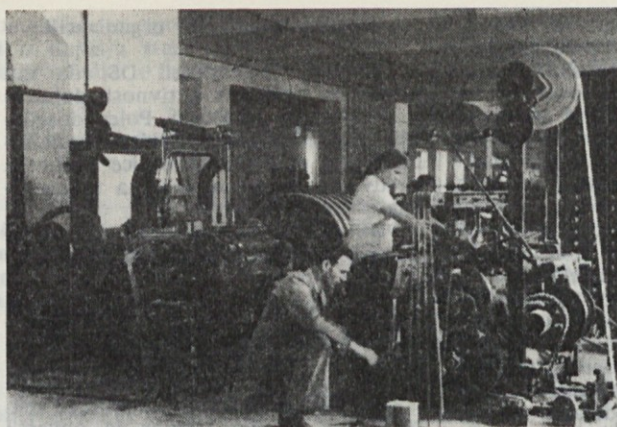
V tovarni se je delalo med vojno nepretrgoma. Težave so bile le z nabavo surovin in ostalega pomožnega materiala, vse je bilo načrtovano, kontrolirano in racionirano. Delavstvo je trpelo zaradi preganjanja od strani Nemcev, predvsem tajne policije GESTAPO imenovane. S pomočjo 5. kolone in nekaj domačih izdajalcev so začeli zapirati vse napredne in količkaj sumljive delavce. Vse, ki niso z njimi simpatizirali, ki so njihovi nacistični ideologiji nasprotovali in morda še celo bili navdušeni za Sovjetsko zvezo, so jim bili nevarni in so jih morali napraviti neškodljive s tem, da so jih zaprli in odpeljali v koncentracijska taborišča. Toda to ni zavrlo naših delavcev, da se ne bi organizirali v Osvobodilni fronti, da so začeli sabotirati pri delu v tovarni in pomagati onim, ki so se odločili za oborožen upor proti okupatorju. Nešteto jih je bilo v tovarni, ki so pomagali partizanom s proizvodni iz tovarne ali z denarno pomočjo. V knjigi, ki je bila izdana ob 30.letnici obstoja tovarne, je opisanih več akcij, ki so jih omogočili delavci iz tovarne. Največja akcija je bila izvedena 16. novembra 1943, ko so partizanske enidine pod vodstvom komandanta Simona ustavile obratovanje tovarne za daljše razdobje. Bilo je okoli 17. ure in 30 minut, ko so partizani zasedli tovarno, poškodovali transformator in kotlarno, porezali gonilna jermena na transmisiji in odesli večje količine bla-

ga v balah. Ker so preveč obremenili svoje hrbte z balami blaga, so jih morali nekaj tudi odvreči med potjo in te so drugi dan našli v grmovju za tovarno. Ob tem napadu je bil ustrelen Halužan, obratovodja tkalnice, rodod Hrvata, sicer pa navdušen za Nemce. Napadel je komandanta partizanov in pri tem obležal na dvorišču pod kostanji. Tovarna takrat več kot 2 meseca ni obratovala. Bivšim lastnikom je šla zadeva na živce in so preko delavstva povprašali partizansko komando ali naj tovarno usposobijo za nadaljnje delo ali naj jo pustijo mirovati. Odgovor je bil, da naj pokvarjene naprave spravijo zopred v red in delajo naprej, ker sicer bi se lahko zgodilo, da bi morali naši delavci v tovarne v Nemčijo. Drug dogodek, ki je prav tako zelo vznemiril nemško oblast, je bil masovni odhod in partizane. Ta odhod je bil dober mesec po izvršeni akciji na tovarno in sicer 20. decembra 1943, ko so z delavci odšli v partizane tudi vodilni uslužbenci. Nekdanji lastniki so čedalje bolj poredko prihajali v Jarše, saj so se očitno kazali znaki propadanja nemške armade in nacističnega rajha in večja aktivnost partizanske vojske. Prišel je dan zmage 9. maja leta 1945, ko so narodi Jugoslavije svobodno zadihali in prijel spet za delo in obnovo porušenih domov.

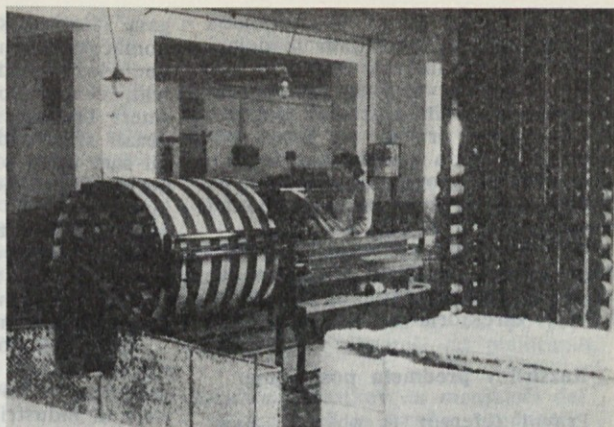
Po osvoboditvi je ostalo še nekaj surovin v tovarni za začetek dela, ki

je potekal le v eni izmeni. Ustanovljene so bile generalne direkcije za posamezne panoge, katerih skrb je bila zagotoviti tovarnam potrebne surovine, ki so kmalu pričele bolj redno prihajati. Kmalu se je pričelo dvoizmensko delo, sprejemali so se novi delavci in začelo se je plansko gospodarstvo.

V tem času se je dozidalo drugo nadstropje predilnice, kjer je danes konfekcija in pa podaljšek predilnice na južno stran proti industrijskemu tiru. Tir, ki je bil preje ob severni steni stare kotlarne se je moral preložiti bolj južno za kotlarno. Te gradnje so bile izvršene v letih 1946—1947. Predvidevala se je tudi gradnja dvorane za tkalnico proti vzhodni strani do kanala Mlinščice. Tudi koncentracija vse lanene in konopljene industrije je bila v načrtu in sicer bi bila ta koncentracija v Jaršah kamor bi se preselila tovarna iz Grosupelja, ki je bila med vojno požgana, potem Tovarna trakov in sukanca iz Maribora in končno še tovarna iz Žalca. Povečave v letih 1946—1947 v predilnici so bile že predpriprava potrebnih delovnih prostorov za združeno podjetje. Vzrokov, da se je od selitve odstopilo je bilo več in med drugim tudi pomanjkanje delovne sile in stanovanjskih prostorov v okolju Induplati. Pač pa je prišlo leta 1948 do združitve s tovarno v Grosupljem, ki pa je trajalo le do konca leta 1950. Po tem letu je postala tovarna Mot-

Stroj za tkanje gurt

Sekcijsko snovanje iz kolotov

voz in platno zopet samostojno podjetje.

Novi delovni prostori v predilnici so bili dalj časa prazni in so se uporabljali le za skladišče surovin, kasneje pa so se nabavili novi predilni stroji iz Anglije za predenje konopljene preje.

Razdobje do leta 1950, ko je 17. septembra kolektiv prevzel podjetje v svoje roke lahko imenujemo plansko razdobje, ki je bilo vsekakor nujno po letih vojne, v času obnove porušene domovine. Izdelovale so se tkanine, ki so bile za redno in nemoteno življenje nujno potrebne, to

pa je bilo načrtovano od nadrejenih direktij in republiških planskih organov. V tem času se je kolektiv tovarne notranje organiziral, razvil sindikalno dejavnost v kulturnem pogledu, športnem in rekreacijskem. Zgrajen je bil sindikalni dom za kulturne prireditve in zborovanje delavstva. V teh prostorih je več let delovalo Telovadno društvo Partizan, kjer so bile gimnastične vaje za mladince in odrasle. Več let se je dvorana uporabljala tudi za kino predstave. Športne igre so se odvijale na igrišču za tovarno, kjer se igra še danes nogomet. Za rekreacijo med letnim

dopustom je podjetje poskrbelo z obnovo deloma uničene hiše ob morju v Poreču, katero pa je kasneje oddalo občini v Poreču. V tistem času je bila oskrba v letoviških krajih še zelo otežkočena, razdalja iz Jarš pa prevelika in vzdrževanje združeno s previsokimi stroški, zato se je podjetje odpovedalo domu v Poreču.

S tem so v glavnem nanizana leta po drugi svetovni vojni do preokretnice v samoupravljanju družbene lastnine. Kolektiv je izvolil svoj delavski svet in upravni odbor, ki je prevzel vso skrb za razvoj in bodočnost podjetja.

Zasedanje delavskega sveta

Pretekli mesec je DS zasedal kar dvakrat, in sicer prvič dne 3. 4. 1973, drugič pa dne 25. 4. 1973.

Na prvem zasedanju je DS obravnaval kot glavne točke dnevnega reda samoupravnega sporazuma za prispevek o otroškem varstvu, razširitev predmeta poslovanja, vezavo sredstev pri banki ter informacijo o poslovanju v prvih dveh letošnjih mesecih. Ker je DS na svoji 2. seji že obravnaval rezultate poslovanja za I. tromesečje, ne bom posebej poročal o tej informaciji.

Samoupravni sporazum za prispevek o otroškem varstvu

Pravni referent je članom DS navedeno obrazložil vsebino samoupravnega sporazuma o uresničevanju programskih ciljev razvoja družbenega varstva otrok v občini Domžale v letu 1973. Glede na lanskoletni zvezni zakon o omejitvi dohodkov in republiško resolucijo o družbeno ekonomski

politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1973 se lahko izvirni dohodki TSOV povečajo letos le za 12,5 %. Pri tem so še ostala odprta nekatera pomembna vprašanja, zaradi česar vsebina sporazuma določbo, da mora upoštevati družbeni dogovor Sob in samoupravnih interesnih skupnosti o obsegu splošne potrošnje v letu 1973, ki pa za zdaj še ni bil sklenjen.

Po sporazumu se delovne organizacije zavezujejo plačevati prispevek za dnevno varstvo otrok po stopnji 0,45 % od bruto OD (ki smo ga že doslej plačevali) in prispevek za hitrejšo izgradnjo novih mest za otroke v VVZ kot solidarnostni delež; realizirana sredstva iz tega naslova v letu 1972 se povečajo za 12,5 % in kot obveznost porazdelijo na delovne organizacije sorazmerno po številu zaposlenih. Pravni referent je povzel še ostale določbe tega sporazuma in predlagal DS, da sprejme sklep, da tudi naše podjetje pristopi k temu sporazumu, obenem pa imenuje osebo,

pooblaščen za podpis tega sporazuma.

V razpravi je šef kadrovske-organizacijskega sektorja tov. Janko Ukmar pojasnil članom DS, da je naše podjetje pred časom odklonilo, da bi podpisalo družbeni dogovor o otroškem varstvu v občini Domžale v tistem delu, ki se je nanašal na investicijska vlaganja, saj je naše podjetje že v našem bloku zgradilo vrtec, zaradi česar smo zavzeli stališče, da je prav, da tudi druge organizacije najprej prispevajo svoj delež v ta namen, ki bi bil vsaj v približnem sorazmerju z našim. Sedaj pa se s strani TSOV pojavljajo želje, da bi ob sklenitvi tega sporazuma naše podjetje poravnalo tudi tiste obveznosti družbenega dogovora, ki jih iz navedenega razloga nismo prevzeli nase. V tej zvezi je tov. direktor poudaril, da bomo morali takšno morebitno zahtevo po plačevanju prispevkov za pretekla leta posebej obravnavati. O tem naj odloči celotni kolektiv neposredno. Šef računovodstva tov. Francka Marinšek

pa je poudarila, da je naše podjetje eno od redkih v občini, ki je dejansko v redu izpolnjevalo vse obveznosti, ki jih je prevzelo po samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih. S sedanjo prakso, po kateri posamezna podjetja podpisujejo te sporazume in dogovore, potem pa jih ne izpolnjujejo, bo treba enkrat za vselej končati.

Na osnovi obravnave je DS sprejel sklep, da naše podjetje pristopi k cit. samoupravnemu sporazumu, in pooblastil tov. direktorja za njegov podpis.

Razširitev predmeta poslovanja

Pravni referent je obvestil člane DS, da so v teku priprave, da bi naša industrijska prodajalna prodajala tudi izdelke podjetja »Filca«, Mengeš. Te priprave so povezane z načrtovano pridružitvijo tega podjetja k našemu podjetju. Izdelki »Filca«, ki bi se prodajali tudi v naši industrijski prodajalni, se dopolnjujejo z našimi proizvodi, zaradi česar prodaja naših izdelkov ne bo nič trpela, marveč bo naša prodajalna zaradi bogatejše izbire za kupce še bolj zanimiva. S prodajo izdelkov »Filca« bo naša prodajalna ustvarjala tudi višji dohodek, saj bo s to prodajo obenem tudi dosegala ustrezno visoko maržo. Pri tej razširitvi poslovnega predmeta gre za razširitev poslovnega predmeta samega podjetja (saj prodaje na drobno izdelkov podjetja »Filca«, Mengeš nimamo registrirane v poslovnem predmetu podjetja) in obenem seveda poslovnega predmeta naše prodajalne.

Tov. direktor je dopolnil izvajanja pravnega referenta in poudaril, da bo v zvezi s to razširitvijo poslovnega predmeta verjetno treba razširiti tudi prodajni prostor v naši industrijski prodajalni. V tej zvezi smo že dali izdelati ustrezen idejni projekt, izdelan pa bo tudi izračun za to investicijo. Kar zadeva pridružitve »Filca« k našemu podjetju, so razgovori v teku in je bila sporazumno že postavljena iniciativna komisija, da pripravi vse potrebno za to pridružitve. V tej komisiji bodo sodelovali tudi predstavniki družbeno političnih organizacij.

Tov. direktor je obvestil člane DS tudi o tem, da se krepí sodelovanje med našim podjetjem in posameznimi drugimi podjetji v občini; to sodelovanje se za zdaj razvija predvsem na področju elektronske obdelave podatkov v našem računalniškem centru, vendar ga bomo še razvijali in razširili še na druga področja, tako npr.: skupne nabave in prodaje ipd.

Tov. direktor je člane DS še posebej obvestil o poteku in začasnem izidu naših razgovorov s firmo Sattler iz Gradca, ki naj bi vložila v naše podjetje določena sredstva za skupno poslovanje ob skupnem riziku. Ti razgovori so bili zelo korektni in predstavniki firme Sattler, ki so bili na obisku v našem podjetju, so izjavili, da so takoj pripravljeni vložiti ta sredstva. Do težav pa je prišlo zaradi tega, ker sami za realizacijo tega projekta nimamo zadostnih sredstev, saj bi morali v tem skupnem projektu skladno z veljavnimi predpisi sodelovati z najmanj 51 % lastnih vla-

ganj. Skušali smo dobiti še kakega domačega partnerja, ki bi bil pripravljen vložiti sredstva v ta skupni projekt, vendar so stali razgovori v tej smeri brezuspešni. Pri tem smo navezali stike tudi z »Genexom«, ki bi bil sam (brez sodelovanja tujega partnerja) pripravljen sodelovati v naših investicijah. Ti razgovori so za zdaj še v začetni fazi. Ne glede na to, kje in kdaj nam bo uspelo dobiti kreditorja, pa smo že dali izdelati elaborat za kompletno ureditev podjetja, ki zajema njegov razvoj do leta 1980.

Člani DS so po krajši obravnavi sprejeli sklep o navedeni razširitvi predmeta poslovanja pri našem podjetju in industrijski prodajalni.

Vezava sredstev pri Ljubljanski banki

Predlog je obrazložila tov. Francka Marinšek, šef računovodstva. Kot ustanovitelj banke je naše podjetje udeleženo tudi na dohodku, ki ga je banka ustvarila v letu 1972. Ta dohodek je banka obračunala v višini 10 % od plačanih deležev, kar znese za nas din 50.000,00. Na predlog izvršilnega odbora je zbor banke — da se ta sredstva ne bi razdrobila, marveč ostala še naprej združena — sprejel sklep, da se ti deleži vložijo v sklad banke kot dodatni vir za kreditiranje. Zaradi tega je tov. Marinškova predlagala, da se naš delež na dohodku banke pripiše k našemu ustanoviteljskemu deležu pri Ljubljanski banki.

Člani DS so soglasno potrdili zgoraj navedeni predlog.

V nadaljevanju zasedanja je DS obravnaval še posamezna vprašanja, od katerih navajam na tem mestu le najvažnejša.

Nabava novih tkalskih strojev

Šef tehničnega sektorja tov. Lado Zabukovec je podal članom DS predlog za nabavo novih tkalskih strojev, in sicer:

- 8 kom. Picanol strojev CM-4 RP-163
- 8 kom. Jacquard strojev 1200
- 6 kom. Picanol strojev CM-4 RP-300
- 6 kom. listovk »IVIS«

Z ukinitvijo tretje izmene je prišlo v tkalnici kljub prizadevanjem, da se proizvodnja v dveh izmenah poveča, do njenega zmanjšanja, ki znaša merjeno v 000 votkih ca. 19 %. Obseg proizvodnje smo skušali vrednostno nadomestiti s spremembo asortimana. Poleg tega nas sili konkurenca na trgu, da popestrimo naš proizvodni program. Z nakupom novih strojev se bo povečala proizvodnja tkanin za ca. 680.000 m² letno, hkrati pa bo s tem omogočena izdelava novih vzorcev pri jacquardskih zavesah.

Tov. direktor je v razpravi pripomnil, da je sklep DS o tem potreben zato, da bi se lahko pričeli razgovori o nabavi teh strojev. Sam nakup strojev je odvisen še od večjega števila faktorjev, predvsem tudi od možnosti njihovega plačila, zlasti iz deviznih sredstev.

Člani DS so po krajši obravnavi potrdili zgoraj navedeni predlog.

Dotacija sindikalni organizaciji

Sindikat je zaprosil DS, da mu odobri za poživitev aktivnosti dotacijo v znesku din 20.000,00. Poleg dosedanjih izdatkov so predvideni večji izdatki ob proslavi 50-letnice podjetja, predvsem za razna športna tekmovanja ob tej priliki.

DS je sindikatu odobril zaproseno dotacijo iz sredstev skupne porabe.

Prispevek za gradnjo spominskega doma NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu

Šef kadrovske-organizacijskega sektorja tov. Janko Ukmar je obvestil člane DS, da je bil v občini informativni sestanek o izgradnji doma v Kumrovcu. Občina bo pri financiranju tega doma soudeležena z zneskom din 260.000,00. Dosežen je bil sporazum, da vsa večja podjetja v občini prispevajo po din 10.000,00. Čeprav konkretno prošnje za dotacijo še nismo prejeli, je tov. Ukmar predlagal, da DS odobri to dotacijo.

DS je soglasno odobril navedeno dotacijo iz sredstev sklada skupne porabe.

Cena malic

Šef izvenindustrijskih obratov tov. Ivan Deržič je podal poročilo o poslovanju restavracije v prvih dveh letošnjih mesecih. Ugotovljena je izguba v višini ca. 25.000,00 din. Ta izguba izvira iz povišanih cen za živila, medtem ko so cene malic ostale na ravni iz leta 1971. Tov. Deržič je zato predlagal, da se ta cena korigira v sistem delu, ki ga regresira podjetje. Cena naj bi se povečala na din 4,90 za obrok, pri čemer bi posamezniki še naprej plačevali po 2,00 din, ostale pa naj bi krilo podjetje.

Šef računovodstva tov. Marinškova je pojasnila, da glede na samoupravni sporazum podjetje ne more kriti večjih izdatkov za malice kot din 50,00 na zaposlenega. Ker je število malic visoko (v januarju preko 17.000 obrokov, v februarju pa preko 16.000 obrokov), regres podjetja ne more biti večji od din 2,40 za obrok. Pri tem je tov. direktor predlagal, naj se cena, ki jo plača posameznik, ne poviša, podjetje pa naj jo regresira v znesku, ki je glede na sporazum možen.

DS je po krajši obravnavi sprejel sklep, da se odobri povečanje regrese cenam malic od din 1,60 za obrok na din 2,40 za obrok z veljavnostjo od 1. 1. 1973.

Letovanje v počitniških domovih v breme podjetja

Tov. Knep Jože, predsednik sindikalne organizacije, je predlagal, naj DS sprejme sklep, da pošlje podjetje na dopust samo zdravstveno ogrožene delavce po odločitvi obratnega zdravnika.

Njegov predlog je DS soglasno potrdil.

Na drugem zasedanju je DS obravnaval kot glavne točke dnevnega reda rezultate poslovanja podjetja v I.

tromesečju in spremembe v pravilniku o dajanju stanovanjskih kreditov ter pravilniku o ugotavljanju in delitvi OD.

Rezultati poslovanja podjetja v I. tromesečju

Rezultate poslovanja v I. tromesečju je obrazložil članom DS šef ekonomsko-analitskega sektorja tov. Jože Klešnik. V nadaljnjem navajam samo najvažnejše podatke.

Proizvodnja

Količinski plan proizvodnje v obravnavanem obdobju so presegli le obrati konfekcije, oplemenitilnice in tkalnice, medtem ko sta ostali sukalnica in predilnica izpod plana. Predilnica je plan dosegla le 67 %, kar je posledica še neutečene proizvodnje na novih strojih. Prav zaradi tega je OKV tudi že sprejel sklep, da se proizvodnja v predilnici v prvem polletju šteje še za poskusno obratovanje. Proizvodnja v tkalnici in oplemenitilnici je komajda presegla plan, in sicer prva za 17 % merjeno v 000 votkih, druga pa za 4 %. Proizvodnja v tkalnici, merjena v tm oz. m² pa je plan dosegla le 99 oz. 98 %. Od skupno adjustiranih tkanin je bilo I. vrste le 85,5 %.

V obravnavanem obdobju ugotavljamo pri obračunu proizvodnje znižanje variabilnih stroškov za 9 % in znižanje izdelavnih ur za 3 % v razmerju do normativa. V predilnici so bili variabilni stroški v razmerju do normativa doseženi 88 %, medtem ko so bile izdelavne ure presežene za 62 %. Pri predelani preji so bili ti variabilni stroški doseženi v višini 94 %, izdelavne ure pa v višini 99 %. Pri tkaninah so bili ti variabilni stroški doseženi 90 %, izdelavne ure pa 100 %. V konfekciji so bili ti variabilni stroški doseženi 94 %, izdelavne ure pa 84 %. Pri uslugah so bili ti variabilni stroški doseženi 98 %, izdelavne ure pa 84 %.

Dinamika fiksnih stroškov

V obravnavanem obdobju so bili fiksni stroški na višini planiranih, vendar pa so nekateri močno presegli planirane, in sicer zlasti stroški za drobní inventar in avto gume, embalažo, material za vzdrževanje in čiščenje, ostali material, administrativne oglase, sodne in administrativne takse, reprezentanco, strokovno literaturo in časopise, amortizacije, bančne storitve, nadomestila za izkoriščanje vodogradbenih objektov. Posebej naj omenim, da je pri obravnavi presežanja stroškov za reprezentanco bilo ugotovljeno, da je to tega presežanja prišlo predvsem zaradi tega, ker so bili ti stroški za letos nerealno nizko planirani, tako da je do njihovega presežanja prišlo kljub strogim ukrepom za varčevanje na tem področju.

Stanje zalog, terjatev in obveznosti do dobaviteljev

V obravnavanem obdobju so celotne zaloge presegle normativ za 12 %,

od tega zaloge za material za 25 %, pomožnega materiala za 57 % in nedovršene proizvodnje za 9 %. Omenim naj, da so bile zaloge gotovih izdelkov za 37 % izpod normativa. Posebno zanimiv je podatek, da so bile v tem obdobju terjatve za 10 % izpod normativa, kar je vsekakor razveseljivo. Vendar pa so bile obveznosti do dobaviteljev za 61 % iznad normativa. Kljub temu pa v fiksnem znesku naše terjatve do kupcev presegajo naše obveznosti do dobaviteljev. V obravnavanem obdobju so bila naša obratna sredstva za 12 % izpod normativa.

Obračun prodaje

Pri prodaji na domačem trgu je bila dosežena povprečna stopnja prispevka za kritje v višini 47 %. Najvišja stopnja, in sicer 58 %, je bila dosežena pri prodaji tkanin, kateri sledijo prodaja uslug z 48 % in prodaja konfekcijskih izdelkov z 38 % stopnjo prispevka za kritje.

Pri prodaji na tujem trgu je podjetje doseglo skupno 7 % stopnjo pokritja, kar pomeni, da pri tej prodaji ne izkazujemo izgube, marveč že ustvarjamo določen dobiček. Največjo stopnjo pokritja smo dosegli pri prodaji tkanin, in sicer 19 %. Pri prodaji preje smo dosegli 9 % stopnjo pokritja, medtem ko smo pri prodaji konfekcioniranih izdelkov dosegli le 83 % variabilnih stroškov.

V primerjavi s planom je bila prodaja na domačem trgu dosežena le v višini 97 %, medtem ko je bila na tujem trgu presežena za 33 %. Celotna prodaja je presegla plan za 1 %. Pri tem naj omenim, da se kaže po podatkih iz obravnavanega obdobja že rahla stagnacija pri prodaji na domačem trgu, kar je posledica stabilizacijskih ukrepov v našem gospodarstvu. To vprašanje je DS posebej obravnaval in sklenil, da se v zvezi z njim izvedejo ustrezni ukrepi, čeprav se zaenkrat še ne pojavlja v aktualni obliki.

Na domačem in tujem trgu doseženi prispevek za kritje je zadoščal za pokritje fiksnih stroškov, konfijci pri prodaji na domačem trgu, ostalih odbitkov in dobička, ki je za 25 % večji od predvidenega s planom.

Posebej je treba poudariti vprašanje nezadovoljive kvalitete v tem obdobju, saj so bili popusti, ki smo jih morali priznavati kupcem s tega naslova, za 3 % večji od planiranih. Posebej pereča je v tem oziru proizvodnja artiklov 3036-140 BPR in 3036-160 BPR ter 3109-140 BPR in 3109-120 T, kakor tudi 3141-140 BPR in 3163-130 DSP.

Ugotovitev in začasna razdelitev dohodka

Doseženi celotni dohodek in dohodek sta na višini planiranega. Pogodbene obveznosti in osebni dohodki so bili pod planiranimi, zaradi česar je ostanek dohodka za 29 % večji od planiranega. Celotni dohodek smo morali zmanjšati za vrednost 25 % terjatev, starejših od 90 dni skladno z veljavnimi predpisi. To zmanjšanje celotnega dohodka predstavlja v fiksnem znesku din 603.800,90. Poudariti

je treba, da je to zmanjšanje v resnici le knjižno, ne pa dejansko, saj bomo cit. znesek izterjali. Tu gre v prvi vrsti za dolgove naših velikih kupcev, ki smo jih prisiljeni kreditirati.

Ostali podatki

Po stanju 31. 3. je bilo povprečno število zaposlenih za 2 % večje od planiranega, učinkovite delovne ure pa za 2 % manjše od planiranih. V obravnavanem obdobju so bili povprečni OD za 4 % manjši od planiranih.

Izračun odstotkov za menjajoči del OD za april in izračun vrednosti točke za II. tromesečje

Za april znaša stimulacija za delavce na delovnih mestih, vezanih na R-D-Z, 4,5 %, na delovnih mestih, vezanih na RD, 4 %, za delavce v skladišču gotovih izdelkov, vezanih na R1, 12,5 %. Vrednost točke za II. tromesečje znaša din 0,0164.

Obravnavani so bili tudi poslovni uspehi izvenindustrijskih obratov. V restavraciji je bil dosežen le minimalen ostanek dohodka zaradi že navedene izgube pri malicah. V počitniškem domu na Mali planini je bil letos dosežen večji ostanek dohodka, medtem ko počitniški dom v Umagu, ki doslej še ni obratoval, izkazuje izgubo. Tako je tudi skupen ostanek dohodka restavracije in počitniških domov nizek. Industrijska prodajalna je dobro poslovala in presegla planirano realizacijo za 12,45 %. Pri stanovanjski enoti je bil dosežen pozitiven rezultat.

Spremembe v pravilniku o stanovanjskih kreditih in pravilniku o ugotavljanju in delitvi OD

O spremembah v pravilniku o dajanju stanovanjskih kreditov sem pisal že v prejšnji številki Konoplana, zaradi česar jih zdaj ponovno ne bom obravnaval. Omeniti je treba, da jih je delavski svet v skladu s stališči družbeno političnih organizacij v celoti potrdil, s tem da je upošteval pripombo delavcev iz oplemenitilnice in povišal minimalni možni znesek kredita s predlaganega din 7.500,00 na din 10.000,00.

Spremembe v pravilniku o ugotavljanju in delitvi OD, ki so se nanašale na natančnejšo določitev motenj pri normiranem delu in njihovo razmejitev od tehničnih zastojev, je DS prav tako v celoti potrdil. Omeniti je treba, da se v primeru motenj pri normiranem delu kot posledici neustreznega izdelavnega materiala, začasnega dela na vzorcih ipd., oblikuje delavčev osebni dohodek v skladu z 71. členom pravilnika, t.j. v višini njegovega povprečnega doseganja norme v tekočem mesecu, pri čemer ugotavlja obstoj in trajanje teh motenj OKV. V primerih tehničnih zastojev kot posledici okvare na delovnih sredstvih, pomanjkanja električne energije ipd. pa se oblikuje delavčev osebni dohodek v višini 100 % ocene njegovega delovnega mesta.

Ingo Paš

Umag je predrag

Začela sem prelistavati dnevno časopisje in primerjati naše cene s cenami, ki jih nudijo razni hoteli in turistične agencije. Ugotovila sem, da smo zelo blizu vrha.

V ilustracijo si oglejmo faksimile ene izmed mnogih objav v časopisu.

**CENENI
DOPUSTI
V PORTOROŽU!**

JADRANTURIST.

Ljubljana, Proletarska 1

sporoča, da bo s 30. aprilom začel obratovati prenovljen penzion I. kategorije v Portorožu.

cena dnevnega penziona v maju, juniju in septembru je 52.—dinarjev

v juliju in avgustu pa 65.—dinarjev

V penzionih v Jadranovem pri Crikvenici in v Crikvenici pa znaša dnevni penzion v juniju in septembru 50.—dinarjev

Za vsa pojasnila se obrnite na tel.: 315-945 (Ljubljana) in 73-345 (Portorož)

Iz gornjega sledi, da je Umag dražji in da tudi nima pred in posezonskih cen, kar je vsepovsod drugod v navadi. Tudi to lahko omenim, da so gornje cene penzijske cene v hotelih, če pa bi primerjali penzijske cene v počitniških domovih raznih kolektivov, pa je Umag daleč najdražji.

Dom v Umagu je bil zgrajen z delom in trudom nas vseh. Sedaj pa se ta naš dom našemu delovnemu človeku nekako odmika. Saj si marsikdo, kljub temu, da je dopusta še kako potreben, tega ne more privoščiti in to iz enostavnega razloga, ker je predrag — sam ne more iti tja, za na primer štiričlansko družino pa mora odšteti kar 25 starih tisočakov na dan.

Iz istega razloga smatram, da je tudi med mlajšo generacijo tako malo zanimanja za naš počitniški dom. Kljub temu, da je v Umagu posebno v zadnjih letih dosti zabave, tako za stare kot za mlade.

Zdi se mi umestno, da se ob vsem tem malo zamislimo. Saj bi se z globjim, primerjalnim in bolj natančnim izračunom gotovo našla pot, ki bi naš dom delovnemu človeku čimbolj približala in mu tako ob času dopusta nudila prijeten oddih.

Dana Pavlin

Proizvodnja in kvaliteta v mesecu marcu 1973

Proizvodnja v posameznih obratih je bila v mesecu marcu normalna. Delno poslabšanje proizvodnih rezultatov glede na mesec februar gre predvsem na račun pomanjkanja električne energije, kajti vsi obrati so imeli zastoje zaradi prekinitve v dobavi električne energije.

Vendar pa so bili v skoraj vseh obratih poleg tega še razni problemi, kateri so vplivali na količinsko proizvodnjo.

Obrat predilnice je dosegel že boljše rezultate kakor v mesecu februarju. Vendar kljub temu še vedno ne moremo biti zadovoljni, kajti pokazalo se je, da v predpredilnici primanjkuje posod za pripravo materiala za predilne stroje, kar povzroča nepotrebne zastoje na predilnih strojih in s tem v zvezi seveda tudi manjšo proizvodnjo.

Obrat sukančarne drži proizvodnjo na višini prejšnjih mesecev in ni bistvenega odstopanja.

Tkalnica je dosegla nekoliko slabši rezultat kakor v mesecu marcu, bistvenih zastojev zaradi pomanjkanja materiala ni bilo. Vendar pa je vplivala na rezultat slaba kvaliteta preje in to predvsem Nm 40/2 malon surov, katerega je dobavila tekstilna tovarna Ajdovščina. S tem materialom je bilo v tkalnici založenih 9 statev. Vendar je bila zaradi slabe kvalitete (sukanje in vozli) produkcija na teh strojih samo polovična. Tudi kvaliteta preje iz naše predilnice ni bila najboljša. Zaradi tega ni toliko trpela količinska proizvodnja, bolj se je to odražalo na kvaliteti izdelkov (3036). Iz tega razloga je bilo izločenega iz I. kvalitete ca. 9.000 t.m tkanin, kar predstavlja ca. 3 % celotne mesečne proizvodnje. No, ne glede na navedene probleme je tkalnica plan v 000 votkih zadovoljivo izpolnila.

Oplemenitilnica je planirano nalogo za mesec marec dobro izpolnila. Tudi problem impregnacije se izboljšuje. To pa seveda vpliva pozitivno na samo proizvodnjo oplemenitilnice.

Konfekcija je svoj proizvodni rezultat glede na mesec februar še izboljšala.

Kako pa so posamezni obrati izpolniti planirane naloge za mesec marec in kumulativno za I. tromesečje, nam prikazuje pregled v spodaj navedeni tabeli. Prikazana je tudi primerjava z letom 1972 in to v %.

	marec 73-%	indeks marec 72-%	kumul. 73-%	indeks kumul. 73-%
PREDILNICA — kg	75,6	151,6	67,4	141,0
SUKALNICA — kg	86,1	67,2	87,3	66,9
TKALNICA — t.m	98,3	79,7	98,9	78,3
— m ²	97,9	81,8	98,0	80,4
— 000 votkov	115,7	80,6	116,7	81,2
OPLEMENITILNICA — t.m	107,4	81,9	103,6	84,9
KONFEKCIJA — N ure	136,5	141,6	124,0	113,0

Pri oskrbi s surovinami in pomožnim izdelavnim materialom ni bilo bistvenih zastojev. Le pri preji Nm 10/1 malon šantung je problem zaradi premajhne dobave iz predilnice Litija. Zaradi tega so določeni artikli, v katerih je ta material, izpadli iz proizvodnje. Škoda je predvsem za nove garniture, po katerih je veliko povpraševanje.

Pri akciji za izboljšanje kvalitete nismo dosegli tistih rezultatov, ki bi si jih želeli. Vendar je tu delno tudi objektivni razlog (slaba kvaliteta preje). Vendar pa to ne sme biti izgovor za nas, ampak moramo delati na tem, da s razpoložljivimi materiali res dosežemo maksimum, kateri je možen. Kajti od tega zavisi naš dohodek, kateri je lahko boljši ali slabši in s tem je povezan tudi naš osebni dohodek.

Kakšno kvaliteto smo dosegli v mesecu marcu v surovih in adjustiranih tkaninah pa je prikazano v nadaljevanju in sicer po posameznih grupah kvalitete:

V mesecu marcu je bila skupna kvaliteta surovin in adjustiranih tkanin po grupah kvalitete naslednja

	surove tkanine %	adjustir. tkanine %
I. kvaliteta	88,20	87,16
II. kvaliteta	6,26	6,71
III. kvaliteta	2,63	2,81
neregularne tkanine	2,91	3,31

Po posameznih grupah tkanin pa je bila kvaliteta v mesecu marcu naslednja:

	I. kval. %	II. kval. %	III. kval. %	nereg. tkan. %
Bombažne tkanine	95,13	2,72	1,67	0,48
Sintetične tkanine	80,90	9,97	4,05	5,08
Bombažno-lanene tk.	81,13	10,52	4,27	4,08
Bombažno-sint. tk.	81,21	9,95	5,27	3,57

V primerjavi s prejšnjim mesecem je kvaliteta v grupi bombažnih tkanin slabša, v grupi sintetičnih tkanin in bombažno-lanenih pa je delno boljša. Vendar pa s kvaliteto v zadnjih dveh grupah ne moremo biti zadovoljni. Kajti % I. kvalitete je še vedno pod nivojem kvalitete iz leta 1972. Največje odstopanje je še vedno v grupi bombažno-lanenih tkanin in to predvsem v artiklu 5000.

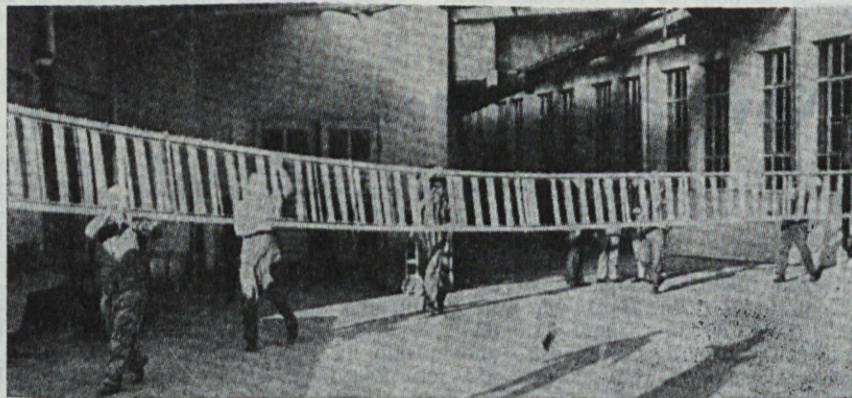
Naj navedem še nekaj artiklov, za katere menim, da je kvaliteta pod dejansko možnim nivojem glede na pogoje dela. Odstotki, katere navajam, nam predstavljajo količino I. kvalitete od skupno izdelane količine pri posameznih artiklih.

3036 — 140, 160	75,6 %	3117 — 100 + 2 × 33	80 %
3141 — 130	81,2 %	3163 — 130	57,3 %
3198 — 120	76,3 %	3102 — 130	67 %
3001 — 120	83,5 %	3001 — 150	82 %
3183 — 140	65,6 %	3192 — 130 + 33	61 %
3167 — 120	66,5 %	5000 — 140	78,7 %
3181 — 140 × 160	59,8 %	5009 — 145	79,5 %

Pri markiznem platnu (3001, 3167, 3198) je vzrok v slabi kvaliteti, predvsem v redkih in gostih progah. Isti problem je pri art. 5000, samo dodatno še več pretrgov votka in manjkajočih osnovnih niti. Navedeni artikli predstavljajo 37 % celotne proizvodnje surovih tkanin. To nam pove, da je veliko artiklov, pri katerih je kvaliteta pod povprečnim nivojem in, da moramo ta problem kvalitete pri zgoraj navedenih artiklih intenzivneje reševati.

Franc Jeraj

Zanimivosti iz tekstilne industrije

Predpogoj za racionalno izdelovanje tehničnih tkanin v težkih tkalnicah so posebni tkalski listi, ki zagotavljajo nenehne večje delovne širine. Tako so bili izdelani pri firmi Egelhaaf, Reuthingen listi za izdelavo polsti, ki omogoča tkanje v širino 20 m.

Listi so izdelani po posebnem postopku iz specialnega zloženega lesa. En sam list tehta okrog 100 kg. Šestnajst praktičnih ojačitev da listu potrebno stabilnost. Ojačitve zagotavljajo, da se vlek listovke ne izvaja samo preko lista, temveč preko kombinacije ojačitev-obešalo. List je opremljen s 620 mm dolgimi, močnimi ničalnicami, ki so ravno tako izdelane pri firmi

Egelhaaf. Transport teh neobičajnih listov je mogoč le z uporabo 30 m dolgega vozila.

Z izdelavo 20 m dolgih listov ni še konec, ampak začetek novega razvoja. Podjetje izdeluje trenutno 30 m dolge liste in dobavlja ničalnice s skupno dolžino 800 mm. Egelhaaf, ki običajno izdeluje tkalske liste, ploščate ničalnice, vključno s specialnimi ničalnicami za avtomatske vdevalne stroje, kakor tudi lamele in tkalske liste vseh vrst, nudi težkim tkalnicam možnost prehoda na nove poti pri izdelavi tehničnih tkanin.

(Iz TEXTIL PRAXIS
prevod: Gordana Makuc)

Stanje surovin na tržišču

Že v lanskem letu je bilo opaziti tako na evropskem, kot na svetovnem tržišču trend porasta cen osnovnim surovinam, to je bombažu in volni. Dvigovanje cen se je nadaljevalo še v letošnje leto in trenutno beležimo indeks porasta cen pri bombažu ca. 40 %, pri volni preko 300 %.

Porast cen na mednarodnem tržišču se je na jugoslovanskem trgu najprej odrazil v pomanjkanju bombažne in volnene preje. Odlok o maksimiranju cen predilnicam ni dovoljeval, da bi se zaradi porasta cen surovin dvignile prodajne cene preji. Predilnice pa so zaradi doseganja boljših prodajnih cen v izvozu forsirale izvoz (60 % celotne proizvodnje se izvozi), zaradi česar se je na domačem trgu pojavilo občutno pomanjkanje bombažne preje in niso redke tovarne, ki so imele zaradi tega tudi zastoje v proizvodnji.

Zaradi take situacije je ZIS končno sprejel dne 18. aprila 1973 Odlok o dopolnitvi odloka o maksimiranju cen, s katerim se dovoljuje dvig cen bombažni preji v povprečju za 8 %, volneni pa za 36 %.

Da pa bi navedeni odlok stopil v veljavo, pa je potrebno, da predilnice predhodno podpišejo še sporazum o novih prodajnih cenah. K temu sporazumu daje soglasje še Zvezni zavod za cene.

Sporazum, ki ga pripravlja Svet tekstilne industrije v Beogradu, bo zajemal podražitve bombažne preje po Nm, pri čemer pa skupna podražitev ne bo smela presegati 8 %. Predvidoma bo dvig cen naslednji:

do Nm 28	15 %
od Nm 28 do Nm 50	13 %
nad Nm 50	11 %

Sporazum naj bi podpisali v Zvezni gospodarski zbornici okoli 15. maja, takrat pa naj bi stopile v veljavo tudi nove cene bombažne preje.

Stališče Zveznega izvršnega sveta in Zveznega zavoda za cene pa je, da se zaradi višjih cen preje, cene gotovim izdelkom ne smejo spremeniti in jih tudi ni pripravljen odobriti. Kolikor bodo zvezni organi vztrajali na tem stališču in da tudi ne bodo znižali stopnje prometnega davka, se bo to odražalo v slabših rezultatih poslovanja, odnosno zmanjšanje ostanke dohodka. Edini izhod v takem položaju bo v uvajanju novih artiklov s tem v zvezi pa tudi novih prodajnih cen.

Porast cen volnenim vlaknom (več kot 300 %), pa ima svoj vpliv ne samo v ceni volnene preje, pač pa je povzročil tudi konjunkturno stanje poliakrilnih vlaken (malon, leacril, dralon, itd.) na evropskem trgu. Zaradi izredno visokega dviga cen volni so se namreč tkalnice volnenih izdelkov in pletenin v precejšnji meri preusmerile na predelavo poliakrilnih vlaken (PAN).

Največjo zmedo na trgu sintetičnih vlaken pa je napravila Japonska. Tej državi so v preteklem letu ostale pre-

cejšnje količine sintetičnih vlaken nerazprodanih, oziroma na zalogi. Zato se je Japonska vlada odločila za drastičen ukrep. Pokupila je vse nerazprodane zaloge bombažne preje in volnene preje v svetu (predvsem Egipt, Sudan, Avstralija), ne oziraje se na nakupne cene. To svojo tržno politiko še nadaljujejo. S tem ukrepom so ustvarili pomanjkanje bombažnih in volnenih vlaken na mednarodnem tržišču. Posledica tega pa je bila, da so cene surovinam v porastu, zaradi pomanjkanja surovin in višjih cen pa je bila tekstilna industrija prisiljena v večji meri kupovati sintetična vlakna. Tako je Japonska na tuj račun rešila svoje zaloge sintetičnih vlaken.

Z ozirom na zgoraj navedena dejstva, pa je trenutno povpraševanje po PAN vlaknu večje kot je ponudba, zato so cene v porastu, celotna proizvodnja pa je že razprodana do konca leta.

Vida Kodela

Povrnitev stroškov za izobraževanje

Poznamo tri oblike izobraževanja. O prvi govorimo takrat, kadar organiziramo v podjetju kakršne koli tečaje ali predavanja in so za udeležence več ali manj obvezna. Tej je podobna druga oblika s tem, da se tečaji vrše praviloma izven podjetja. V obeh primerih vse nastale stroške pokriva podjetje. Drugače pa je, če se nekdo sam odloči in vpiše v kate-rokoli šolo — največkrat večerno — v tečaj za pridobitev kvalifikacije, jezikovni tečaj itd. V tem primeru vsaka šola od kandidata zahteva, da šolnino vplača v celoti ali delno vnaprej. Ker gre praviloma vedno za dokaj visoke zneske, se posamezniki obračajo na OKV podjetja za delno ali popolno kritje.

Vsi samoupravni organi podjetja so doslej prošnje obravnavali zelo širokosrčno. Izkazalo pa se je, da tak odnos ne vodi k napredku, sredstva pa so se izkoriščala negospodarno. Marsikomu je uspelo položiti nekaj izpitov ali zaključiti celo nekaj letnikov, potem se je pa zataknilo. Denarja pa za to šole ne vračajo.

To problematiko je obširno obravnaval OKV podjetja in sprejel sklep, da velja za zadnjo obliko izobraževanja pravilo, da vsak kandidat sam poravnava stroške šolanja na začetku. Po uspešno zaključenem izobraževanju pa dobi vsak stroške v celoti povrnjene. Če nastane primer, da so vpisni stroški previsoki, pooblašča OKV kadrovsko-organizacijski sektor, da izda vsakemu prosilcu nalog, s katerim pridobi prednostno pravico pri Odboru za samopomoč. Posojilo je treba seveda vračati na ustaljen način, možno pa ga je dobiti ne glede na to, če ima kandidat že posojilo pri samopomoči za druge namene.

Janko

Osební dohodki za marec 1973

Izplačila v mesecu marcu so presegla znesek 1.300,00 din kot najnižje izplačilo. Le v oddelku konfekcije je bilo v enem primeru izplačilo oziroma obračun OD 1.295,84 din, ker je bila tovarišica dalj časa v bolniškem staležu.

Po sklepu 21. seje OKV podjetja z dne 6. 4. 1973 je predilnica od 1. 1. do 30. 6. 1973 na poizkusnem obratovanju. Zaradi tega se v tem času za obračun menjajočega dela OD za mojstre in pomočnike mojstrov odobri R-D, kar je v skladu s členom 37 Pravilnika o ugotavljanju in delitvi osebnih dohodkov.

Dodatna merila za mesec marec so bila izplačana po oddelkih v naslednjih %:

oddelek	dodatno merilo	marec 1973
<i>vs a delovna mesta v podjetju, na katerih pripada po Pravilniku</i>	R-D-Z	7 %
<i>vs a delovna mesta v podjetju, na katerih pripada po Pravilniku</i>	R-D	7 %
<i>delavke v sklad. got. izd.</i>	R ₁	3,5 %
<i>predilnica — poizk. obr.</i>	K	7 %
<i>tkalnica in priprav.</i>	K	5,6 %
<i>oplemenitilnica</i>	K	9,8 %

Povprečno izplačani osebni dohodek za celotno podjetje v marcu je znašal 1.820,66 din.

Prikaz osebnih dohodkov po oddelkih najnižji—najvišji je naslednji:

	predilnica	tkalnica	oplemen.	konfekcija	vzdržev.	uprava
<i>najnižja</i>	1.339,52	1.304,94	1.346,80	1.295,84	1.368,64	1.308,58
<i>najvišji</i>	3.734,64	3.487,12	3.507,14	3.183,18	4.113,20	5.935,02

Poudariti moram, da osebni dohodki, navedeni v tem prikazu, niso vedno enaki z dejansko izplačanimi najnižjimi oziroma najvišjimi. Računani so namreč po enotni metodologiji, ki upošteva v vsakem primeru: ocena delovnega mesta, pomnožena z vrednostjo točke in opravljenimi delovnimi urami, dodatek na leta, ugotovljen preseg norme in ugotovljen R-D. Dobljeni znesek se deli z dejansko opravljenimi urami — brez bolniške hranarine — in pomnoži s 182 urami.

Vera

Novo ovrednotenje stanovanj

Pripravlja se nova ugotovitev vrednosti stanovanj in s tem tudi nova stanarina. Vrednost stanovanjskih hiš in stanovanj se bo določila po metodi točkovanja, kakor se je že v letu 1965. Tabela za ugotavljanje vrednosti stanovanj je ostala v bistvu nespremenjena, korigirali so se le nekateri elementi in zvišale točke. Upoštevale so se tudi razne izboljšave stanovanj in postavile ustrezne točke. Stanovanja se bodo točkovala glede na stanje z dne 31. decembra 1971, in upoštevale vse spremembe, ki so nastale po 1. avgustu 1965 dalje. Po sporazumu skupnosti slovenskih občin bo do 31. maja 1973 ponovno ugotovljena vrednost stanovanjskih hiš (valorizacija) družbenega stanovanjskega sklada. Vrednost se je v letu 1965 ugotovila na podlagi gradbenih cen iz decembra 1964, ki je znašala takrat okroglo 1000.— din za kv. m. Stanarine pa naj bi se gibale v skladu z gibanjem gradbenih stroškov in ekonomska stanarina je bila pri zadnjem točkovanju postavljena na 3,65 % gradbene vrednosti. Razmere so se od leta 1965 do 1972 bistveno spremenile, gradbeni stroški so z letom v leto naraščali in prav tako stroški za vzdrževanje stanovanjskega fonda. Medtem, ko je bila povprečna cena za kvadratni meter stanovanjske površine v letu 1966 le 1520.— din, se je cena v letu 1972 že dvignila na povprečno 3853.— din za kv. m., kar predstavlja indeks povišanja 254. Dohodki od stanarin so trikrat manjši kot bi morali biti za količnjak zadovoljivo vzdrževanje stanovanj.

Za vse tiste, ki ne bodo zmogli plačevati novo ugotovljenih stanarin se predvideva nadomestilo iz solidarnostnih stanovanjskih skladov, ki bodo ustanovljeni pri posameznih občinah. Nadomestilo stanarine, ki bo le delno, se bo dajalo le ob ustreznih pogojih. Najpomembnejše merilo bodo dohodki družinskih članov, ki stanujejo v določenem stanovanju. Poleg tega bosta na višino oziroma upravičenost do delne nadomestitve stanarine vplivala velikost oziroma zasedenost in opremljenost. Solidarnostni stanovanjski sklad bo preverjal upravičenost do delne nadomestitve stanarine s seštevkom vseh osebnih dohodkov,

ki so jih družinski člani dosegli v pretečenem letu in pri tem upoštevali tudi pokojnino itd. Na podlagi tega seštevka so be izračunal mesečni dohodek družine, ki je osnova za ugotavljanje mesečne stanarine. Nosilec stanovanjske pravice bo uveljavljal pravico do delne nadomestitve stanarine pri solidarnostnem skladu občine, kjer stanuje. Prosilec bo moral priložiti zahtevano potrdilo o letnem obhodu gospodinjstva, o višini stanarine, o številu članov gospodinjstva ter o velikosti in opremljenosti stanovanja. Delna nadomestitev se bo dodelila stanovalcu za eno leto in sicer od prvega dne v naslednjem mesecu, ko je vložil prošnjo.

Strokovnjaki, ki analizirajo današnje stanarine pravijo, da smo v začaranem krogu. Približno tako kot stroški gradnje so se gibali tudi stroški za vzdrževanje. Zato je razumljivo, da je bilo do vključno leta 1968, ko je bila še minimalna razlika med zvišano in ekonomsko stanarino, mogoče opravljati obsežnejša dela. Od leta 1969 dalje pa se je razlika med razpoložljivimi in potrebnimi sredstvi tako povečala, da še za najnujnejša vzdrževalna dela ni bilo dovolj sredstev in kaj šele za novo gradnjo. Smo v začaranem krogu; ker sedanje stanarine ne zadoščajo za normalno gospodarjenje z obstoječim skladom, se ta iz leta v leto slabša.

Franc Rebernik

NA POBUDO DELAVK IZ PRIPRAVLJALNICE

Odgovor OKV

V aprilski številki Konoplana smo pisali o »prekinitvi dela« nekaterih delavk v pripravljalnici enote tkalnica, do katere je prišlo v marcu, ker so bile te delavke nezadovoljne s svojimi osebnimi dohodki. V skladu s takratnim razgovorom, ki so ga imele te delavke s šefom tehnične sektorja in sekretarjem OO ZK v podjetju, je 16 delavk, zaposlenih na delovnih mestih za čiščenje cev, prevoz votka, prevoz materiala in navijanje osnove, naslovilo prošnjo na odbor za kadrovska vprašanja za povišanje ocene na njihovih delovnih mestih. To prošnjo, ki po svojem pomenu predstavlja pobudo za spremembo pravilnika o ugotavljanju in delitvi osebnih dohodkov, je obravnavala komisija za kontrolo, spremljanje in usklajevanje OD na svoji seji dne 4. 4. 1973 in ugotovila, da so delovna mesta, na kateri se ta prošnja nanaša, ocenjena s 420—430 točkami. Komisija je ugotovila, da so bile ocene na vseh teh delovnih mestih povečane v povprečju za 20 % s spremembo pravilnika z dne 27. 10. 1972 ter da so bila delovna mesta čiščenje cev, prevoz votka in prevoz materiala s spremembo pravilnika, ki je stopila v veljavo s 1. 1. 1973, še dodatno stimulirana z merilom dosežene realizacije in dohodka, tako da se je delavkam na teh delovnih mestih njihov osebni dohodek v prvih dveh letošnjih mesecih povečal še dodatno za 7 %. Komisija je še ugotovila, da so delavke na teh delovnih mestih prejele za poln delovni čas in delo vseh 184 ur za januar letos OD v povprečni višini din 1.464,15 in za poln delovni čas in delo vseh 176 ur za februar letos OD v povprečni višini din 1.370,84. Komisija je tudi ponovno preverila medsebojno usklajenost teh delovnih mest z drugimi delovnimi mesti v podjetju in ugotovila, da so ta delovna mesta usklajena s 26 delovnimi mesti, na katerih dela 164 delavcev. Komisija je tudi ugotovila, da je bila politika delitve osebnih dohodkov za letošnje leto točno precizirana in sprejeta na delavskem svetu ob priliki sprejemanja plana za leto 1973. Ta politika je bila tudi v javni razpravi pred sprejetjem plana v celoti potrjena. S planom je bila

določena minimalna in maksimalna vrednost točke. Vrednost točke pa je mogoče korigirati le na podlagi ugotovljenih rezultatov poslovanja podjetja po podatkih periodičnih obračunov. Z zadnjimi spremembami pravilnika je podjetje dejansko že v celoti izr-palo vse možnosti za kakršenkoli dvig osebnih dohodkov, saj je vezano na samoupravni sporazum, ki pa se kljub splošnemu povečanju življenjskih stroškov vse doslej še ni spremenil. Tako je tudi delavski svet ob sprejemanju plana sklenil, da se OD lahko povečajo le v sorazmerju z večjo produktivnostjo dela in večjimi poslovnimi uspehi podjetja.

večanje ocene na navedenih delovnih mestih objektivno ni mogoče sprejeti, saj bi sprejetje te pobude nujno ime-

Komisija je bila zaradi tega prisiljena ugotoviti, da cit. pobude za poln posledico, da se obenem korigirajo tudi ocene na vseh navedenih 26 delovnih mestih s 164 zaposlenimi, kar pa je v danem trenutku popolnoma nemogoče storiti.

Odbor za kadrovska vprašanja je na svoji seji z dne 6. 4. 1973 obravnaval poročilo komisije in ga glede na vse obrazložene pogoje, ki objektivno omejujejo možnosti podjetja pri delitvi OD, ter v skladu s cit. sklepi DS glede politike OD v letošnjem letu v celoti potrdil in sklenil, da se ta pobuda za pričetek postopka spremembe pravilnika o delitvi OD ne sprejme.

Sklezi je bil objavljen na glasni deski v enoti, njegove razloge pa je prizadetim delavkam še ustno podal obratovodja.

Prizadetim delavkam je bil torej na njihovo pobudo dan odgovor ustreznega samoupravnega organa v podjetju. Njihovi pobudi iz nakazanih objektivnih razlogov ni bilo mogoče ugoditi. Vsekakor pa to ne pomeni, da podjetje ne namerava nadaljevati s svojo akcijo, ki jo je izvedlo že v oktobru lani, da se delavcem na najnižje ocenjenih delovnih mestih, glede na porast življenjskih stroškov, povečajo njihovi osebni dohodki. Seveda pa se je treba pri tem zavedati, da je tudi podjetje pri uresničevanju te akcije vezano na določene pogoje, ki opredeljujejo njegovo poslovanje in

20-letnica prostovoljnega krvodajalstva

Letos praznujemo v Sloveniji jubilej prostovoljnega krvodajalstva; pred 20. leti je bilo uvedeno brezplačno in anonimno dajanje krvi. Temelji, na katerih se je začelo razvijati prostovoljno krvodajalstvo in zbirati krvodajalce v Rdečem križu, slonijo na globokem humanizmu in zavesti človeške solidarnosti do sočloveka, ki mu je kri potrebna za zdravljenje, mnogokrat pa tudi za rešitev življenja. Zato ni naključje, da je pred dvajsetimi leti prevzel nalogo organizacije krvodajalstva prav Rdeči križ kot osnovna humanitarna organizacija v naši družbi.

Številke o razvoju prostovoljnega krvodajalstva v teh dvajsetih letih so zgovorne in vredne omembe. Medtem ko je bilo leta 1953 20.210 krvodajalcev, jih je prišlo na odzvem krvi v letu 1972 že 84.875. Med krvodajalce je od leta 1953 vpisanih preko 400.000 občanov, kar pomeni, da je vsak četrtri Slovenec dal vsaj enkrat kri.

Razvito krvodajalstvo pa je zaslu-ga predvsem številnih aktivistov Rdečega križa, sindikatov, Socialistične zveze, Zveze mladine, samoupravnih skupnosti, društev in strokovnih služb, ki nenehno sodelujejo pri pridobivanju občanov za darovanje krvi.

Tako Rdeči križ v zadnjih letih ni več osamljen pri organiziranju krvodajalskih akcij, saj je krvodajalstvo dejansko postalo široka družbena skrb, ki se odraža v koordiniranih prizadevanjih za doseg končnega cilja, da bi postal krvodajalec vsak odrasel, zdrav in sposoben prebivalec Slovenije.

Število krvodajalcev iz leta v leto narašča, tako kot naraščajo tudi potrebe po krvi. Razvoj medicinske znanosti, uvajanje novih, modernih načinov zdravljenja v korist hitrejšega okrevanja bolnikov, poškodovancev v prometnih nesrečah, v gospodinjstvu, na delovnih mestih, terjajo in bodo še terjale veliko krvi. Zato je želja, da bi v prihodnje prihajalo na odzvem krvi vse več novih krvodajalcev, zlasti tistih, ki še niso nikoli dali krvi, pa jo bodo že jutri lahko potrebovali.

V našem podjetju se je letošnji krvodajalski akciji odzvalo skupno 126 krvodajalcev. Med njimi so že dolgoletni darovalci krvi, in to z zlatimi, srebrnimi in bronzastimi značkami, ki so jih prejeli v zahvalo za svojo humanost in kar pomeni, da so darovali kri 5, 10, 15 ali pa celo že 20-krat.

Zgornja navedba je iz prve letošnje akcije, prav gotovo pa se bomo tudi naslednjih akcij enako množično udeležili.

Mira Kavčič

možnosti za delitve osebnih dohodkov. Ta odgovor je torej odraz trenutnega položaja, v katerem se nahaja podjetje pa tudi naše celotno gospodarstvo, še prav posebej pa tekstilna industrija.

Ingo Paš

Naš razgovor

V zadnjem obdobju lahko čutimo, da se je v mladinskem aktivu INDUPLATI nekaj premaknilo. Zanimalo nas je, kaj menijo mladi sami o vlogi, ki jo ima oziroma naj bi jo imela zveza mladine, zakaj je še vedno toliko neaktivnih oziroma nezainteresiranih in kakšne oblike dela bi pritegnile najširše kroge mladih. Moji trije mladi sobesedniki so bili: Štefan Tatjana, Limoni Mili in Pirnat Pavle. Takole je potekal razgovor:

Tatjana pravi tole:

— Starejši bi nam morali več zapustiti. Mladi ne živimo samo na obalah, znamo biti tudi resni, aktivni. Sposobni smo vse kaje več, kot trenutno kaže. Morali bi imeti vidno vlogo v delavskem svetu, da bi lahko učinkovito zagovarjali svoje interese. Da pa je toliko mladih neaktivnih, za to je več razlogov. Najprej je to oddaljenost od tovarne, mnogim se ne ljubi priti popoldne še enkrat v tovarno. Premajhna udeležba pa spet učinkuje kot slaba vzpodbuda. Bistveni vzrok pa je po mojem v tem, da izhajajo mladi iz zelo različnega okolja, tako iz strogega mesta kot iz zakotnega podeželnja. Posledica tega je velika razlika v vzgoji, v vcepljenih vrednotah, tako da enostavno ne veš, kako bi se obnašal. Najpreprostejši izhod iz tega je, da se enostavno izoliramo. Tudi o socialni diferenciaciji bi lahko govorili. Tovarna sicer omogoča, celo spodbuja izobraževanje, toda mnogim je to iz več razlogov nedostopno. In tako se razlike samo še poglobljajo.

Na ista vprašanja, je odgovorila tudi Mili:

— Starejši nas večkrat gledajo po strani. Res pa je, da nam malo več discipline ne bi škodilo. Veste, zakaj mladi neradi hodijo na izlete? Enostavno — še dneve in dneve nato po tovarni krožijo resnične, še pogosteje pa popačene govorice. Zakaj je toliko neaktivnih? Mnogi morajo doma delati, včasih še huje kot v tovarni, enostavno nimajo časa, čeprav bi se verjetno marsikdo od njih ukvarjal s športom, pa tudi s čim drugim.

Takole pa meni Pavle:

— Za množično aktivnost je res najbolj primeren šport, pa tudi izleti. Po mojem mnenju bi morali redno organizirati tekmovanja med obrati. Prvič: že članov ekip bi bilo precej, drugič pa, prišlo bi mnogo gledalcev, vsak bi najbrž rad navijal za ekipo svojega obrata. Kar se pa vloge mladih tiče, starejši nas res nekoliko zapostavljajo. Lahko bi nam pustili malo več svobode. Čeprav morda zveni kot malenkost — lahko bi nam pustili, da nosimo dolge lase. Mislim, da se mladi ne morejo osvestiti sami od sebe, mislim množično. Potrebno je trdno in odločno vodstvo, sklicevati je treba zbere mladih, in to brez prisotnosti starejših. Organizacija pa je trenutno zelo slaba. Mlade je treba usmerjati čisto konkretno. Kajti čeprav ni tako velika tovarna, smo vseeno zelo razdrobljeni, poznamo sodelavce iz lastnega obrata, iz drugih pa komaj kakšnega. So tudi mladi, ki hočejo pozabiti da so mladi, ker se hočejo prikupiti starejšim, gre torej za prepad med nami samimi.

Tulij Budau

Zahvala

Ob tragični izgubi naše hčerke BOJČI se za izkazano sočustvovanje, darovano cvetje in pomoč, prav lepo zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam v tkalnici in upravi podjetja.

Posebno se zahvaljujem dr. Šiška Mariji in med. sestri Škrinjar Majdi za izkazano pozornost in tolažilne besede.

Jelka-Ana Hanzlowsky

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

Dipl. ing. Kuret Arzenij, šef sekt. izvenind. obr., vstopil 1. 4. 1973
Škrjanc Marija, saldakontist, vstopila 17. 4. 1973
Cerar Jožef, čistilec strojev, vstopil 18. 4. 1973.

Izstopi:

Lipovšek Danica, previjalka, izstopila 21. 3. 1973
Trdin Ferdinand, dvor. delavec, izstopil 31. 3. 1973
Jančigaj Stane, čistilec strojev, izstopil 31. 3. 1973
Miller Ami, dessinater, izstopil 31. 3. 1973
Grčar Marta, obračun OD, izstopila 30. 4. 1973
Birk Dušan, čistilec strojev, izstopil 21. 4. 1973.

Izdaja v 900 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik ing. Janko Ukmar. Ureja uredniški odbor: Slavi Gerbec, ing. Jože Klešnik, Cilka Medženovič, dipl. ing. Branko Novak, dipl. ing. Avgust Orehek, dipl. iur. Ingo Paš, dipl. ing. Janez Pezdir, dipl. ing. Boža Pogačnik, Ivo Sešek, Majda Škrinjar, ing. Lado Zabukovec. V uredniškem odboru sodelujejo po službeni dolžnosti: direktor, predsednik sind. org., sekretar ZK, predsednik mlad. org. — Natisnila tiskarna PTT v Ljubljani.

X. Občinske sindikalne igre — Domžale 1973

Letos potekajo jubilejne X. športne igre ObSS — Domžale. Če pogledamo statistiko ObSS širom Slovenije, lahko trdim, da so bili eni izmed prvih v Sloveniji pri organizaciji športnih in rekreacijskih iger.

Pred 10. leti je Občinski sindikalni svet Domžale imenoval komisijo za šport in rekreacijo. Delo komisije je bilo predvsem usmerjeno k poživitvi športnega in rekreacijskega življenja in zblizanja delavskega razreda na področju občine Domžale. Komisija organizira in spodbuja športno rekreacijo v okviru osnovnih sindikalnih organizacij in s tem spodbuja skrb za zdravje in izkoriščanje prostega časa delovnih ljudi, kar pa še zdaleč ni samo stvar sindikata oziroma komisije, ampak bi morali sodelovati tudi ostali družbeni organi.

Nedvomno bo o tem potrebno temeljito razmisliti. Tu gre predvsem za vprašanje organizacije, vsebine dela, obnova ali gradnja športnih igrišč, kadrov in seveda finansiranja.

Rekreacijo bi morali reševati vsi družbeni dejavniki do telesno kulturnih organizacij, v njenih okvirih pa naj bi deloval center za rekreacijo in oddih, ki bi skrbel za celotno področje naše občine.

V okviru Občinskih sindikalnih iger sodelujejo skoraj vsako leto naslednje sindikalne organizacije: Papirnica, Mlinostroj, Induplati, Helios, Lek, Melodija, Tosama, Trak Mengeš, Poklicna šola Domžale, Toko, Univerzale, Termit, Avtoservis, Filc, Oljarna Domžale, Napredek, Slovenijales, Sob Domžale, Hidrometal Mengeš, Zdravstveni dom Domžale, Biro 71, STUGŠ, Mojca Lukovica.

Kakor vidimo so zastopana skoraj vsa večja podjetja in ustanove. Vsako leto pošljemo razpis za tekmovanje 65 sindikalnim organizacijam v občini. Odzvati bi se morale tudi manjše ustanove, trgovska podjetja in tudi obrtne delavnice, da bi zajeli v rekreacijo čim večje število občanov našega področja.

Treba bo z njimi navezati tesnejše stike, posebno z njihovimi sindikalnimi organizacijami, kakor tudi s samoupravnimi organi ter političnimi organizacijami, da zaživi delo na zdravem in prepotrebem področju športne rekreacije.

Tekmovanje se začne vsako leto z zimskimi športi, to je veleslalom in sankanje, v nadaljevanju pa s nogometom, šahom, kegljanje 6 × 100 in borbene partije — odbojka, mali nogomet, streljanje z zračno puško, namizni tenis, plavanje in atletika, petarboj, kar je: tek na 100 m, skok v višino, met kopja, skok v daljino in met kroglice. Tekmovanja so ekipna in tudi posamezna. Tekmujejo v večini samo člani, le zadnja leta smo uspeli še kar zadovoljivo vključiti tu-

di članice ekipe in posamezno, toda pri tem smo imeli največ uspeha in številčne udeležbe nežnega spola prav v naši sindikalni organizaciji Induplati, kar je lep uspeh in tudi drugim spodbuda, kar se že v letošnjem letu odraža.

V letošnjem letu pričakujemo udeležbo okrog tisoč sodelujočih, toda to je še daleč preskromna udeležba, glede na število zaposlenih v občini.

Moje mnenje je, da bi morale komisije več organizirati za uvedbo dnevne ali vsaj tedenske rekreacije v posameznih gospodarskih organizacijah in ustanovah, da bi zajeli čim več članov naše družbe in tudi ne nazadnje vsaj izgradnje najnujnejših športnih igrišč in nabava športnih rekvizitov. Le z urejenimi pogoji lahko pričakujemo še več množičnosti in uspehov.

X. športne igre so se že pričele. Organizirano je bilo tekmovanje v veleslalomu na Krvavcu. Udeležba je bila dobra — 104 člani in 16 članic. Končuje se tudi tekmovanje v kegljanju 6 × 100 in borbene partije. Kegljanje je zajelo tako obsežnost, da imamo še težave z organizacijo tekmovanja, ker v celi občini ni prepotrebne »ŠPORT-

NEGA KEGLJIŠČA«, temveč moramo tekmovati v Induplati Jarše in v Domžalah pri Repovžu. Prijavljenih je bilo in tekmuje 24 ekip, kar je daleč najbolj zastopana panoga v celotnem tekmovanju.

V sredini meseca maja se pričneja tekmovanje v nogometu. Naša komisija za šport in rekreacijo je pripravila letos ekipe in posamezno v vseh panogah in tudi največ ženskih ekip. Tekmovalkam in tekmovalcem želimo čimveč uspehov in zadovoljstva na X. Občinskih sindikalnih igrah, kakor tudi čimbolj množično udeležbo na rekreacijskih urah v raznih panogah, ki jih bomo organizirali.

Želim si čimveč prijetnih srečanj na športnih poljih naših sodelavcev.

O poteku tekmovanja, vas bomo sproti obveščali na oglasni deski za ŠPORT IN REKREACIJO, ki je na stavbi nasproti tovarniškega dimnika, in bo tudi slikovno opremljena.

Vključite se v akcijo TRIM šport za vsakogar, kakor tudi za tekmovalno športno značko.

PO DELU ŠPORT IN RAZVEDRILLO!

Franc Majdič

Nogomet

Induplati : Tosama 7:1

Induplati :

Papirnica Količevo 5:0

Naše sindikalno nogometno moštvo je odigralo 2 prijateljski tekmi. Prvo srečanje je bilo s Tosamo. Našo ekipo so sestavljali: Bulič, Zupan M., Vodlan, Hočevan, Tome, Pirš, Petrič, Markovič, Juračič, Hafner P., Peterka (Prener). Naše moštvo je igralo zelo dobro in je premagalo Tosamo z rezultatom 7 : 1. Gole so dosegli: Juračič 4, Pirš 2 in Petrič 1.

Drugo prijateljsko srečanje smo imeli z našimi sosedi Papirnico Količevo. Tekma je bila na zelo težkem terenu. Naši fantje so se zelo trudili in premagali Papirnico Količevo z rezultatom 5 : 0. Gole so dosegli: Juračič 3, Zupan M. 1 in Bulič 1.

Naša ekipa se tako pripravlja na tekmovanje v občinskem sindikalnem merilu in upamo ter jim želimo čimveč uspehov v nadaljnjem tekmovanju.

Z veleslalomu na Krvavcu

- za pol uže razvedzila -

NEŽNOST

— Naši mesarji imajo zelo nežno srce.
— Mesarji?
— Da. Kadar kupujem meso, vidim, da je govedo umrlo od starostne onemoglosti in ne od mesarske roke.

ČUDNO

— Tako, sinko, zdaj sem ti povedal samo nekaj svojih junaških dejanj iz II. svetovne vojne.
— Ja, očka, zakaj pa so potem potrebovali še toliko drugih vojakov?

V AVIONU

— Zategnite pasove, spuščamo se!
— To smo storili že, ko smo kupovali karte!

UČENCI

— Pri nas se vsi učimo: žena klavir, hči violino, sin kitaro...
— In kaj se učiš ti?
— Potrpljenja!

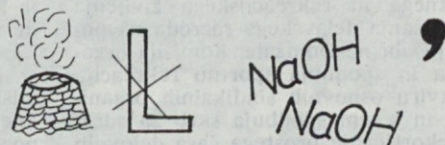
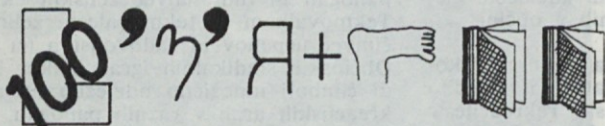
V DRUŽBI

— Kar molči! Poznam veliko brezglavih ljudi, ki imenitno živijo!

— Vem. Toliko je takih, da je človeku včasih kar nerodno, da ima glavo.

DOBRA POGRUNTACIJA

Skozi Dolgo vas so vsi avtomobili drveli z blazno naglico. Nič niso pomagale pritožbe, negodovanje in svarila domačinov. Nazadnje so le pogruntali: na začetek in konec vasi so postavili table z velikim napisom »CAM-PING NUDISTOV«. Od takrat vozijo vsi avtomobili skozi vas zelo počasi.

					POTUJOČI PASTIR	JUNAŠKI, EPOS	STIKALIŠČE	OPIS	KRALJ ŽIVALI	OTOK V TIL OCEANU (NAŠA PISAV)	ČAROVNIK	NADSTROPJE	NEDELJNE INFORMATIV NOVINE
INFINITEN													
Z BESEDO NASPROTOVATI													
UTEMELJEN Z RAZLOGOM GRADBENI MATERIJAL													
KAMEN ZA USTAV. KRVI MESEC									KUH. ORODJE				SOVRAŽNIK ZELEZA
SESTAVIL: IVO SESEK	ZDRAVSTVE- NA ZAPORA	BES, JEZA	DAJANJE IZ KOŽE	ZAJEDLJIV, KISEL MOŠ. IME					RADIOTEHNI- ČNA NAPRAVA LADJSKI KONVOJ				
IZSTOP, ODHOD						NERODOVITNE						JOD	
						NAREJEN IZ BAKRA						OKRAJŠAVA	
REKA V JORDANIJI					GLAZBENI INSTRUMENT								
					GOZD. SADEŽ								
SOLATA							ŽEN. IME				MILO, ČUDNO	ROMUNIJA KROGLA PRI BALINANJU	BREZPRAVNI SLOJ LJUDI
MARTELANC TOMO		IZ ISTEGA KRAJA					SOGLASNIKA		REKA V JUŽ. SRBIJI				
		GLASILO SRB. SINDIK.					ITALIJA		NASILEN VSTOP				
ISLANDSKI DENAR					HRIBOVITA								
					11. ČRKA								
ZDRAVILNA RASTLINA				AMERIŠKO MOŠ. IME			REDKEJŠE MOŠ. IME						
				ASTAT									
ŽEN. IME					DEL POSODE			CMERA					
					SEVER			RADIUS					
ACTINIJ		VULKAN NA SICILIJI				MESTOV SEVERNI ITALIJI							INDUPLA 50 let

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: KOMUNIZEM, ATE-NAGORA, NIKITOVKA, KOPAČ, ČER, NL, ERBIL, TERITORIJ, NEON, O.

KREMATORIJ, NR, RK, ALMIRA, VOLONTER, LASTAVICA, IVERKA, NN, I, ARA, ORION, D, ID, RI, ALTAIR, OSE, CESARSTVO, CALVIN, ARENA, ION, ANDORA.

Rešitev rebusov: CVETJE V JESE-NI, ČRNA KAVA, GOSPODARSTVE-NIK.